

úřadům, zabezpečujícím průběh reemigrace již před rokem 1948. Reemigranti byli vládou vnímáni jako potřebné nové pracovní síly, aniž by však byly vytvářeny vhodné podmínky pro usídlování soukromých rolníků a živnostníků. Vládní postup byl podporován novými osídlenci pohraničí z vnitrozemí, kteří se obávali – ne neprávem – přílivu odborně zkušenější konkurence z řad zahraničních krajanů. Po únoru 1948 byli reemigranti zasaženi tídním přístupem se vším všudy. Půda už jim nebyla přidělována do soukromého vlastnictví, nýbrž začali být usazováni jako zemědělství a lesní pracovníci u státních statků a lesů. Vedle toho se museli reemigranti, lišící se délkou pobytu v zahraničí, ekonomicko-sociální a kulturní úrovní, která je formovala, adaptovat na nové přírodní a pracovní prostředí a společenské, kulturní a etnické poměry. Integrace znamenala řadu problémů, nicméně autor hodnotí začlenění reemigrantů do hospodářského života poválečné ČSR v konečném výsledku jako úspěšné a přínosné.

Publikaci Jaroslava Vaculíka lze označit jako pečlivě propracovanou vědeckou studii, která potěší zejména zájemce o problematiku zahraničních krajanů. Přes poměrně nevelký rozsah zde čtenář nalezne velké množství zajímavých a dosud nepublikovaných informací a odkazů. Práce má rovněž bohatý a skutečně ukázkově uspořádaný seznam pramenů a literatury rozčleněný na archívni materiál, publikované prameny, noviny a časopisy a literaturu. Nelze než se ztožnit s oponentskými posudky na tuto práci, které jsou uvedeny v příloze. Jejich autoři, odborníci na problematiku nejnovějších českých a slovenských dějin, v nich shodně konstatují, že Vaculíkova práce významným způsobem rozšiřuje poznatky k dějinám české a slovenské emigrace. Dílo má průkopnický charakter a je prací, o které je možné prohlásit, že je přínosem české historiografii. Domnívám se, že Vaculíkova studie by neměla být opomenuta zejména těmi, kteří se zabývají problematikou Českých a Slovenských minorit v zahraničí, a nejnovějšími českými a slovenskými dějinami.

J. MIHOLA

* Praha, Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky 2001, 85 s.

Zdenka Otýpková: Plevelová vegetace Bílých Karpat*

Oblast Bílých Karpat je díky svým přírodním podmínkám a díky dosud zachovalým rozdílným způsobům polního hospodaření významným útočištěm řady vzácných plevelů, např. *Conringia orientalis*, *Lathyrus aphaca*, *Caucalis platycarpus*. Společenstva polních plevelů se zde vyvíjejí na tradičně obhospodařovaných polích a nejsou ochuzena vlivem používání nadměrného množství herbicidů. Výsledky pozorování pomohou zachytit proměnlivost a rozšíření plevelových společenstev na malém území a zároveň doplnit chybějící údaje o této vegetaci v České republice.

Představovaná monografie je sestavena na základě zjištěných údajů autorčiny diplomové práce. Shrnuje výsledky studia plevelové vegetace CHKO Bílé Karpaty a částečně i přilehlých regionů. Práce se opírá o rozsáhlý materiál získaný při terénním průzkumu území konfrontovaný s dosud publikovanými údaji.

Monografie je členěna tak, jak je pro podobné fytoecologické publikace obvyklé. Po obecném úvodu, shrnujícím přírodní podmínky sledovaného území, následují kapitoly zabývající se metodikou práce, dosažitelným stavem výzkumu plevelových společenstev v České republice a konkrétně v Bílých Karpatech. Z provedené rešerše vyplývá, že se studiem plevelové vegetace na sledovaném území dosud nikdo soustavně nezabýval, proto je předložení výsledků diplomové práce botanické veřejnosti velmi cenné. Největší část práce je věnována charakteristice zjištěných vegetačních jednotek a komentářům k jejich rozšíření. Zdenka Otýpková rozlišila 10 plevelových společenstev, které často člení na varianty, a dále popsala tři společenstva přechodná nebo ochuzená. Každá z popsaných jednotek je blíže charakterizována na základě výskytu charakteristických a diferenciálních druhů, pak následují údaje o synmorfolofii a synekologii. Rozšíření jednotlivých společenstev v Bílých Karpatech je diskutováno a porovnáváno s publikovanými údaji ze

střední Evropy. Závěrem se autorka pokusila analyzovat, které faktory se nejvýrazněji podílejí na složení plevelové vegetace.

Práce je doplněna mapkami dokumentujícími rozšíření jednotlivých asociací v zájmové oblasti a schémata znázorňujícími změny společenstev během vegetační sezony a v závislosti na pěstované plodině. Bylo by užitečné, kdyby pro větší názornost byly jednotlivé významné vegetační typy představeny také na fotografiích.

Z. LOSOSOVÁ

* Masarykova univerzita v Brně, Přírodovědecká fakulta, 2001, 140 str., ISBN 80-210-2658-8

Gál P.: Miniinvasivní osteosyntéza zlomenin horní končetiny u dětí*

Tato práce, která vyčerpávajícím způsobem pojednává o možnostech využití miniinvasivní osteosyntézy (MIO) u zlomenin horní končetiny u dětí, byla dlouho očekávána nejen dětskými chirurgy, ale i ortopedy, traumatology a všeobecnými chirurgy, kteří přicházejí do styku s úrazy dětského věku. Naléhavost a potřebnost podobné publikace je dána také tím, že dětské úrazy jsou stále častější. Tuto knihu jistě využijí i studenti medicíny. Je vytištěna na křídovém papíře, velice dobře technicky zpracována a napsána přehledně s množstvím rentgenové dokumentace.

V první části je popsán současný stav léčby u nás při poranění dětského skeletu a jsou stanoveny zásadní postuláty léčby MIO. Dále jsou uvedeny předpoklady nezbytné pro úspěšné uplatnění této léčebné metody. Ve výčtu používaných implantátů jsou podány charakteristiky používaných materiálů a jejich vhodnost pro jednotlivé typy zlomenin. Velký důraz je kladen na způsob repozicí, techniku zavádění implantátů a na pooperační sledování (především tam, kde je riziko vzniku compartment syndromu). Zmíněna je i otázka optimální anestezie a farmakoterapie.

V další části práce je uveden soubor pacientů z klinického pracoviště za období pě-

ti let. V roce 1994-1998 bylo v Centru dětské traumatologie v Brně ošetřeno metodou MIO celkem 388 zlomenin horní končetiny. Z implantátů byly nejčastěji použity Kirschnerovy dráty, dále Prevotovy pruty, šrouby a vstřebatelné implantáty. Tato část práce představuje názorný a instruktivní návod na optimální léčbu MIO technikou, jež svědčí o bohatých zkušenostech autora a jeho pracoviště. Jsou uvedeny používané klasifikace zlomenin a probrány indikace MIO u různých typů skeletálních poranění.

Práce se stává skutečným návodem pro léčbu, prezentuje vlastní výsledky a doporučené postupy, kriticky hodnotí i úskalí této nové metody a varuje před neuváženými a neindikovanými operacemi v podmínkách, které nedávají záruku dobrého výsledku jako hlavního kritéria při léčbě dětských traumat. Dětská traumatologové v minulosti většinou varovali před zaváděním kovových materiálů do dětské kosti. Tyto názory bylo možno změnit až nyní při využití nových materiálů a zavedení miniinvasivních technik. Nezbytná je i zkušenost operatérů a vybavenost pracoviště.

Po moderní Havránkově monografii z roku 1991 se jedná o první práci u nás, která řeší problematiku MIO v celém rozsahu a která je ve vztahu k dříve převládající konzervativní léčbě dětských zlomenin převratná. Je také v souladu s celosvětovými tendencemi v dětské traumatologii.

Dokonalá rtg dokumentace a jasná formulace všech zásad této moderní léčby hodnotu této práce zvýrazňují. První kladné ohlasy dětských chirurgů na tuto publikaci jsou už známy a lze si jen přát, aby autor splnil i další část svého záměru a podobným způsobem zpracoval i zlomeniny dolní končetiny u dětí.

F. TECL

*Brno, Sborník prací LFMU, Brno 2001, 210 s.

Josef Tvrđý: Zápisky k životopisu*

Josef Tvrđý patřil k významným osobnostem meziválečné české filozofie. Působil jako gymnaziální profesor ve Vyškově a v Brně, jako docent a později profesor fi-